

СТАНОВИЩЕ

от проф. дн Антоанета Ангелова Анчева

за

присъждане на образователната и научна степен „Доктор“
научна област 8. Изкуства
професионално направление 8.2. Изобразително изкуство
Национална Художествена Академия
Дисертационен труд на тема

**„ТЕХНИКАТА НА КОЛАЖА И МОНТАЖНИТЕ ДЕЙСТВИЯ
КАТО ИЗРАЗНИ СРЕДСТВА ВЪВ ФОТОГРАФИЯТА –
ХАРАКТЕРНИ ТЕНДЕНЦИИ В ЕВРОПЕЙСКОТО ИЗКУСТВО
ПРЕЗ ВТОРАТА ПОЛОВИНА НА ХХ ВЕК“**

дисертант

Йоана Емилова Ангелова

Научен ръководител:

Доц. д-р Бойка Спасова Донева

Представените от дисертантката Йоана Емилова Ангелова материали по защита на дисертационния труд са в съответствие с условията и реда, установени в ЗВО (Глава V), Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и с вътрешния Правилник на НХА.

Представеният дисертационен труд „Техниката на колажа и монтажните действия като изразни средства във фотографията – характерни тенденции в европейското изкуство през втората половина на ХХ век“ е с общ обем от 304 страници и включва 281 страници основен текст (увод, изложение в четири глави и заключение) и 18 страници библиография, която обхваща 182 цитирани източника (45 на кирилица и 137 на латиница). В отделно Приложение от 145 страници са поместени: илюстративен материал (352 илюстрации); списък на важните изложби (по години); и интервюта

Като структура изследването се състои от увод, четири глави, заключение и библиография. В увода е обоснована актуалността на темата на дисертационния труд, уточнен е предметът, целта и задачите на изследването както и използваната методология и научен инструментариум. Важна част е изясняването на основните понятия, формулирането на съдържанието и смисълът на термини и категории, с което докторантката успешно се е справила. Тя дава онези значения, които следват нейните изследователските цели. Още повече, че появата и развитието на колажния принцип в изкуството и фотографията се утвърждават като практика през 20-те години на XX век, а с навлизането на цифровите технологии той става все по-актуален. Всичко това очертава необходимостта от проучване и анализиране на различните „моделни техники на колажа и монтажните действия като изразни средства във фотографията“.

Дисертацията включва четири глави като първата разглежда възникването и развитието на колажните и монтажните техники като изразни средства във фотографията, втората очертава на основните моменти в развитието на фотоколажа и фотомонтажа в европейското изкуство през втората половина на XX век, третата анализира приложението и подходите за интерпретация на фотоколажа и фотомонтажа през същия период, а четвъртата се спира на колажните и монтажните техники в българската фотография от 50-те години до края на XX век.

Дисертацията на Йоана Ангелова представлява научно изследване, което в обхвaten вид разработва темата в нейния теоретичен план, като включва произведения на редица автори от европейското изкуство и фотографията от втората половина на XX

век, в чието творчество колажният принцип и монтажното действие са важно изразно средство.

Дисертационният труд е опит да се анализира и осмисли една важна територия, още повече, че той се явява първото подобно монографично изследване по темата, в което са разгледани и анализирани водещите тенденции в използването на колажните и монтажните техники във фотографията, поставени в контекста на европейското изкуство от втората половина на XX век. Считаю, че темата, която докторантката е разработила е дисертабилна, а изследването притежава подчертано приносен характер. Също така, то има всички качества да послужи за база на последващите търсения в тази посока.

Боравенето от страна на дисертантката с материята и съществуващата литература, показва много добрата ѝ информираност и подготовка.

Приносните елементи на дисертационния труд са проявени, най-общо казано, в обогатяване на познанията за техниката на колажа и монтажните действия като изразни средства във фотографията в европейското изкуство през посочения период. Представени са голямо число автори, които използват тези техники като основни изразни средства в своето творчество. Анализирани са техните артистични практики, с което се обогатява познанието за тях, още повече, че на български език информацията по темата е оскъдна .

Дисертантката представя свой поглед, тълкуване и анализ на процеси, автори и произведения, фокусирайки се върху индивидуалния им подход, стил, пластичен език и пр. При това изследванията на творбите е многостранно, потърсена е връзката между идеята и структурата на произведението.

Важен приносен момент в изследването е проследяването и анализът на колажните и монтажни техники в българската фотография и релацията им с европейската такава.

Като принос, бих посочила и богатия илюстративен материал по темата, който визуализира анализирания процес и явления, както и направените от дисертантката интервюта.

В своя труд докторантката добре борави с методологическия апарат и методологическите подходи на изследване. В края на изследването са формулирани изводи и обобщения, които представят основните постигнати резултати.

Дисертационният труд на Йоана Емилова Ангелова показва сериозна теоретична подготовка и информираност, демонстрира умело боравене с материала, познаване на съществуващата литература по проблема, привежда подходящи цитирания на произведения и пр. Изследването притежава подчертано приносен характер. Оценката ми за дисертационния труд, автореферата и научните приноси е положителна. Считам, че той отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, ЗВО и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в НХА.

Като имам предвид всичко това, давам своята положителна оценка и убедено препоръчам на уважаваното Научно жури да присъди на Йоана Емилова Ангелова образователната и научна степен „доктор“.

24.11.2022 г.

проф. д-р Антоанета Анчева